

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 165.

V Ljubljani, v soboto 19. julija 1884.

Letnik XII.

O duhovenski kongru.

(Konec.)

Kar zadeva plačo, je po odsekovem predlogu določeno župnikom v Ljubljani 1000 gld., kaplanom 400 gld. po deželi župnikom na farah, kjer je zistemizirana služba klaplanska 700 gld. vsem drugim 600 gld., kaplanom pa 300 gld. Da to ni Bog vé kaj, vsak razvidi. 300 gld. nima v celem cesarstvu noben učitelj, noben žandarm; 600—800 gld. imajo kancelisti, davkarski adjunkti, asistenti v XI. službenem razredu, in duhovnom, ki imajo več študij, več dela, več odgovornosti, več vpliva, ki svoje življenje in zdravje v nevarnost postavljajo in naravnost žrtvujejo, se komaj toliko privoščijo in še to le z godrnjanjem, da državne finance ne pripuščajo!

Določba, da župniki na farah, kjer je zistemizirana kaplanska služba, več služijo kakor oni, kjer je ni, je čudna in nova. V Ljubljanski škofiji so postavili 3 fare s zistemizirano kaplansko službo, ktere štejejo manj kot 1000 duš, far pa brez zistemizirane kaplanske službe, ktere imajo več kot 1000 duš je 40. Ali tedaj duhoven tam, kjer je manj duš, toraj tudi manj opravila več zasluži kot tam, kjer je vsega več? Župnik, ki je sam, ima navadno vedno več opravka, kakor oni, ki ima kaplana (izvzamem velike fare od 2000 duš više). On ima vso šolo, vsako nedeljo in praznik službo božjo dopoldne in popoldne, vse spovedovanje in previdovanje. Čemu tedaj ta razloček? Ali bi ne bilo boljše in bolj pravično načelo, da župniki na farah, ktere štejejo čez 2000 duš imajo več plačo, recimo 700 gl., drugi pa le 600 gld. Potem bi bila plača primerjena delu.

Načrt odsekov postavljajo župnikom na Štajarskem, Koroškem, Kranjskem itd. v mestih in trgih čez 5000 prebivalcev in v večjih toplicah 800 gl., kaplanom 350 gld. Na Kranjskem takih krajev menda ne bode, vendar naj povem svojo misel o tem. Res imajo duhovni v takih službah nekatere več stroške; ali pomislite duhovna na kaki visoki, odročni, hri-

bovski fari, postavim v Leskovicah ali drugej. Ali menite, da tam vse na pol zastonj dobiva? Ali niso ravno najpotrebnejše reči dražje kot v mestu? Ako moraš meso 5 ur daleč iz mesta dobivati, je li potem morda ceneje kot v mestu? Ako moraš iti suknjo ali klobuk 10 ur daleč v Ljubljano kupovat, ali te bo manj veljalo, kot gospoda v Ljubljani? Ako moraš za vsako pismo, ktero pride s pošte 2 uri daleč posebej plačevati, ali so to majhni stroki? Ako ti vsako stvar iz ravnine hribovci na hrbtu v farovž znesejo, ali če ni drugače po 3, 4 pare volov vprežejo, te li potem manj stane kot v mestu? Ne tirjam sicer s tem, da bi se duhovnom, služočim v odročnih, visokih krajih, določila ravno toliko plača kot po mestih, samo pokazati sem hotel s tem, da tako razliko delati med službami ni vselej primerno dejanskim razmeram.

Kadar pride ta odsekov predlog v obravnavo državnega zbora, vem da bota oba ministra, denarni in naučni, svoje pomisleke imela in ugovarjala, da državni dohodki ne pripuščajo toliko povišanja. Da pa država ne bo imela kdo ve kolikih stroškov je kmalo dokazano. Zgoraj sem navedel številke, da je država že zdaj dajala k verskemu zakladu za kongruo 136.535 gld.; po odsekovem predlogu bo dolagala 1.982.167 gld., pri tem pa znaša davek za verski zaklad 635.436 gld., tedaj pride na državo samo 1.346.731 gld. Ali je to toliko? Le dajte cerkvi verske zaklade nazaj; potem pa storite, kakor svetuje pisavec brošure „Zur Congrua-Frage“ in čez 23 let ne bo država nobenega krajcarja več dajala za duhovstvo. Se vé, da potem bi bila cerkev prosta prijateljstva in ljubeznjivega oskrbnitva države! Za tem grmom tiči zajec. Mislim si tudi, kako bodo v državnem zboru liberalni poslanci nergali čez to postavbo, kako bodo nasvetovali razne premembe, da bi podrli ali omejili še te ugodnosti, ktere ima za duhovstvo; pričakujemo pa od večine državnega zbora, da ne bo dojenjala od svojega sklepa, veliko več, da bode še zboljšala in ogledila tiste ojstrosti in neprilichnosti, ktere sem nekoliko omenil. — Po-

sebno pa prosimo slovenski duhovni svojega edinega duhovnega poslanca g. Kluna, naj v tem smislu stavi predlog o preuredbi dotičnih določeb, zlasti zastran ustanov in šolnine. Dovolj naj bo za zdaj; o priliki še nekaj!

L. Š.

Anglija v pasti.

(Konec.)

Ko so Angleži pred dvema leti šli v Egipt, veselili smo se, ker nobena druga država ni imela niti volje, niti moči, da bi strahovala fanatičen islam. Toda Angleži so preizkušili cenili Mahdija in njegove čete. Ko so spoznali napako, in so bili posamezni oddelki kečevjevi ali potolčeni, ali so se pa pridružili novemu preroku, skušali so Mahdija pridobiti z zlatim oslom. Zato je bil poslan Gordon v Chartum, zato so Mahdiju ponudili sultanat Kordofan; zato je bilo sklenjeno, da se Sudan prepusti sovražniku; zato je še nedavno Gladstone v zbornici poveljeval „sudanske bojovnike za prostost“ ter trdil, da pravica govori za vstaše. Zraven si je pa mislil, da nas le v bogatem spodnjem Egiptu pri miru pusté.

Toda Mahdi ni poslušal Angležev. Vse poniževanje Angležev je imelo le te posledke, da so osramotili svoje ime v vsem vzhodu. Celó Angležem prijazni arabski rodovi so začeli omahovati in pridruževati se vstašem. Gordon je bil od sovražnika od vseh strani obkrojen, Angleži pa se niso ganili, da bi oprostili svojega poslanika ter tujce varovali divjih sovražnikov. To pa je narod še bolj razkačilo proti Angležem. Mahdiju so odprta vsa pota, bodisi proti Kajiri, ali proti peščeni Arabiji, zibelji islama.

Bliža se odločilni trenutek. Že 16. aprila je pisal Gordon Baringu, angleškemu upravitelju v Kajiri, „o nepozabljivi sramoti, da popusté posadke v Senaaru, Kasali, Berberu in Dongoli, (kar se je že zgodilo), akoravno vedó, da končno morajo Mahdija z

LISTEK.

Pismo iz Amerike.

Burton (Texas), 4. jun. 1884.

Častljivi gospod!

Rad bi Vam bil že davno kaj pisal, a mi ni bilo mogoče. Začetkom mi je nesreča, ktera se mi je bila pripetila, branila; kasneje pa sem imel premalo časa. Zato Vam pa hočem danes nekoliko več pisati.

Kakor Vam je znano, zapustil sem bil Belo Ljubljano v petek 14. marca. Kmalu so meje milih slovenskih pokrajin ležale daleč za menoj. Ločitev od predrage domovine, od vsega kar mi je bilo in drago, ni bila lahka, a zaupanje v Boga, da mi bode nekaj svidanje omogočil, tolažilo me je.

Ne bodem Vam popisal popotovanja skozi Avstrijo, Nemčijo, Holandijo in Belgijo do Antwerpna, ker bojim se, da ne bi pismo predolgo postalo. 21. marca zapustil je „Bordeaux“, velik francoski parobrod, luko, ter kmalu smo se zibali na sinjem morji. Pa še enkrat mi je bilo dovoljeno stopiti na evropska tla in sicer v malem mestici Pouillac na iz-

livu Gironde, kjer se je bila naša ladija za dva dni vstavila.

26. marca odpljuli smo zopet. V sinji daljavi zginele so obali starodavne Evrope. Malokteri, da mu ni srce otožno utripalo v ti uri. Koliko od vseh, kar nas je bilo na ladiji, bode še kedaj videlo domovino? Mnogo, mnogo jih je, ki idejo čez daljno morje polno upov v novo deželo, a tam za vedno zginejo v valovji življenja. Tudi meni so pribajale enake misli. A valovi zlogasnega Biskajskega morja niso dolgo dopuščali enakih misel. Tako neusmiljeno so nas metali sem ter tje, da je večina popotovalcev kmalu na vse kaj drugega mislila. Moj trden želodec se je pa dobro držal, tako, da me je zloglasna „morska bolezen“ pri miru pustila.

Življenje na morji je bilo prav dobro, sploh je na francoskih ladjah mnogo boljše, kot na nemških ali angleških. A dolga pot je pa bila, dolga. Ko smo se vozili memo Azorskih otokov, zlomil se je bil stroj, kar je povzročilo, da smo še le 14. aprila, na velikonočni ponedeljek, ob 3/4. uri popoldne zagledali zopet suho in sicer Bukamajski otok Abaco. Še le v soboto 19. aprila, po devetindvajsetdnevni vožnji na morji vrgel je naš parobrod sidra na takozvani „Levé“ v New-Orleans-u.

Nekako čudno mi je bilo pri sreči, ko sem gle-

dal na novo nenavadno življenje. Kam iti? Kaj početi v tem tujem, velikanskem mestu? K sreči je moj prijatelj z Brenhama pisal svojemu bratrancu in ta je prišel po-me. Velik kamen se mi je odvalil od srca, ko me nekdo nagovori: „Mister Sustersik I believe! my name is Adams.“ Zdaj sem bil zopet na konji. Mr. Adams je jako prijazno skrbel za-me do drugega dne, ko sem se odpeljal proti zapadu.

O New-Orleans-u ne vem nič povedati, bilo je preveč videti, zato nisem ničesa videl.

Vsled povodnji bile so v Souisiani vse železnice preplavljene. Zato sem moral precej velik ovinek narediti na potu v Texas. 21. aprila dospel sem v Houston na teksanskih tleh, kjer me je pričakoval moj prijatelj. Kako sem bil vesel, ko sem zopet mil drag obraz zagledal! Hotela sva se koj dalje peljati. A ker se je bil vlak iz Sviziane, s katerim sem bil jaz prišel, zakasnil, odšel je bil že vlak „centralne železnice“. Toraj hajd do Rozenberga in od tod z „Santa Fé“ železnico.

A v Rozenbergu zopet prekasno! Tu sva zdaj sedela sredi prairije! „Kedaj gre prihodnji vlak?“ „Jutri!“ Kaj zdaj? Otožno sva okoli hodila in sever nam je nemilo pihal okoli ušes. Od daleč sva videla samotno hišo z napisom „Hotel“. A nisva se upala tja in prav sva imela, ker pozneje sva zvedela, da

velikimi težavami pobiti, ako hočejo imeti mir v Egiptu“.

Anglija prenaša vse nadloge v Egiptu in nevoljo svojega naroda, druge vlade pa sedé gledé Egipta, kakor vrabec v prosu. Vsaka hoče porabiti ugodno priliko, in marsiktera je že storila korak dalje proti vzhodu.

Ko je Francija s Kitajem sklenila tientsinsko pogodbo in so ji bile odprte vse pokrajine v Anamu, Tongkinu in južnem Kitaji, bilo je Angležem hudo pri srei. In kakor novejša poročila pripovedujejo, da tudi sedaj Angleži nimajo čistih rok, ko so Kitajci prelomili pogodbo. Med tem pa so Angleži v vzhodu mnogo na svojem glasu zgubili, kakor Francija oni čas, ko ni hotela posredovati v Egiptu skupno z Anglijo. Dobro piše o tem glasilo Gambetistov: „V marci 1883 so bili Tongkinci in Kitajci čez mero prevzetni; obrabirali so se bili vsled žalostnega početja v Egiptu, o čigar podrobnostih so njihovi vodje dobro vedeli, in domišljali so si, da se bode Francija njihovih groženj zbala, kakor se je g. Freycinet zbal Arabija.“ Francozi so si z Angleži navskriž tudi na Madagaskarji, in vrh tega ste se Francija in Španija sporekli tudi s carstvom marokanskim, kar pa angleške koristi ravno toliko zadeva, kakor sueški prekop. Prej ali slej bode tudi Maroko pod oblastjo ene zapadnih evropskih držav. In Anglija, ki ima preveč z Egiptom opraviti, drugje ne more odločno postopati.

Največ je pri tej zmešnjavi pridobila Rusija. Že pred dvajsetimi leti dobila je Taškent, pred dvema leti Merv, sedaj so zginili skoraj da vsi srednjeazijski kanati, in ključ do Afganistana in Herata ima Rusija v rokah. Pred kratkim je Perzija odstopila Rusiji Sarakhs, važno mesto ob poti do Herata. Londonske „Times“ so celó pisale, da Rusija ni še dosegla namena. „Pri egiptovskem vprašanji se bode marsikteri državi ponudila prilika, misliti na druge reči. Rusija je že stegnila roko po darilu za to, da Angliji pritrdi v Egiptu in jej pomaga iz zadrege.“

Dobri opazovalci so tudi opazili, da se je trocarska zveza godila ob enem z okupacijo Merva. Tudi v Bolgariji je Rusija razširila še bolj svoj vpliv vsled ugodnega položaja ter prodrla s svojim kandidatom za izpraznjeno mesto deželnega poglavarja. Združena Bolgarija je le še vprašanje kratkega časa. Je li še Avstriji pot odprta do Suluna, o tem bodo sodili tudi severni bogovi. S kratka: Giersu se je pot v Berlin in na Dunaj bolje izplačala, kakor Gladstoneju v Kodanj.

Pisalo se je tudi, da Rusi nameravajo staviti predlog, da se jim odpré morska cesta skoz Dardanele, ki jim je zaprta po Pariški pogodbi 1856 in hočejo tako razrušiti mogočno obrambo turškega carstva. Leta 1878 je sicer Anglija v ciperški pogodbi Turčiji obljubila, da bode varovala njeno ozemlje. A kaj more sedaj Anglija za Turčijo storiti? Zmaga Rusije proti Turčiji nas le veseli, a drugi državniki naj imajo pazna ušesa in odprte oči.

Anglija je sklicala v London evropsko konferenco, da se posvetuje o denarnem stanji Egipta. Toda posvetovanje edino le o tej zadevi ugaja naj-

manj Francozom. Kaj da nameravajo, težko je uganiti; gotovo pa je, da jim raste greben, in da hočejo popraviti zamujeno škodo l. 1882. Nobena vlada ni pri volji, tam pričeti posvetovanje, kjer se je po leti 1882 v Therapiji pretrgalo, izvzemši Turčijo, ki pa ni nobena velesila več in se je le zaradi davka poklicala v komisijo. A tudi Francija ne misli ponoviti turškega gospostva ob Nilu; enacih misli je Nemčija. Tako piše glavno nemško konservativno glasilo „Kreuzzeitung“ 29. aprila 1884: „Turčija ni država, kateri bi se moglo trajno pomagati; dosti je, ako je tako pusté, kakor je sedaj. Ko bi jej pa pomagali, da razširi svojo oblast, pospešili bi le zdavno njen propad, ker nima čisto nobenega moralnega, niti materialnega sredstva, da bi pridobljeno obdržala in koristno uporabila.“

Francozi želé, da se Egipt vlada pod nadzorstvom vseh evropskih velesil. Vprašanje je le, bi li vse vlade hotele prevzeti pripadajoče jim dolžnosti. Angleži pa na drugi strani hočejo zopet svojo odškodnino za mnoge stroške, ki so jih že imeli.

Anglija ostane v Egiptu s komisijo ali brez nje, bodi-si v obliki tej ali onej; to pa, ker mora. Tudi Gladstone, če se bode sploh še obdržal na ministerskem stolu, bode se moral vdati moralnej sili ter konečno storiti, kar bi bil moral storiti že pred meseci. Ako pa odstopi Gladstone, in njegovi politični nasprotniki pridejo na krmilo, potem se Francija ne sme prenagliiti, ker ostala bi zopet osamljena.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. julija.

Notranje dežele.

Nemčurski *deželni odbor moravski* pod vodstvom dr. Šturma je sklenil svojega protežeja, dr. Mizero, poslati na kmete da poizvé, na kakošen način da je bil ondi voljen v deželni zbor cesarski namestnik, grof Schönborn, ker nemškutarji slutijo, da bi se volitev ne bila na postaven način vršila. „Wie der Schelm selber ist, so denkt er von Andern“, skaže se tudi tukaj! Nemci do sedaj še v nobeni deželi, kjer stanujejo skupno s Slovani, niso po pravici pol svoje večine zadobili, če tudi so jo zadobili po postavni poti, kajti sploh je znano, da je sedanja od nemčurjev zá-se skovana volilna postava za Slovane silno vsekrivična! Iz tega vzroka, ker so že navajeni, da se tudi s krivico marsikaj doseči dá, so mislili, da so se Slovani tudi pri izvolitvi grofa Schönborna take sleparije poslužili, kakor je bila njim v navadi. Deželni glavar, grof Vetter je pa pošiljatev dr. Mizere na ovaduštvo, oziroma na ovaduško preiskavo vstavil na podlagi mu podeljene pravice, s katero sme vsak deželni glavar ukrep deželnega odbora ovreči, ako se mu zdi škodljiv za javnost.

V *moravskem deželnem zboru* je zahteval poslanec Kallus ustanovo kmetijske šole za severo-moravske pokrajine, kjer je take šole pred vsem potreba, kajti na daleč okoli ni nobene. Za vse stanove se skrbi, pravi Kallus, le za kmeta ne!

Zanjke *anarhistov*, s kterimi so imeli Avstrijo prepreženo, so potrgane in ločinji razkriti. Stellmacher in Kammerer sta vsa svoja doprinešena

hudodelstva, kolikor jih je jima bila sodnija ravno v stani dokazati, obstala, in s tem se je smrtni udarec zadál onim ljudem, ki so z zverinami, kakor so anarhisti, še sočutje imeli. Potrebno se nam zdi tukaj opomniti, da je jako malosten del socialistov, ki so odobraval početje anarhistov. Večina ga je takoj od začetka obsodila in ni hotla ničesar o njem slišati. Sočutnikov imeli so toraj ti ljudje že takoj od začetka vrlo malo in še tisti so se sedaj, ko so sprevideli, da se Stellmacher in Kammerer tudi nista bala nedolžnih otrok pobijati in moriti, s studom od njih obrnili. Da sta se pa strah in groza, katero je anarhistična tema po celi državi razširjala, tako hitro prepodila, se imamo pač mnogo zahvaliti izjemnemu stanu, ki se je na Dunaji vpeljal in pa strogemu postopanju, ki ga c. kr. sodišča sploh tudi po deželi razodevajo in tudi potrebno je, tako postopanje. Le želeli bi bilo, da bi se tudi na postopače, kterih se je posebno v Ljubljani in Ljubljanski okolici v poslednjem času toliko zaredilo in so že predrzni postali, kakor so bili svoje dni rokovnjači, da si tu pa tam osobito slabotnim ženskam nasproti, kar s silo dar osvojuje, ako se jim zadosti ne dá rado-voljno. Da celó v c. kr. urade že ti postopači silijo, kedar se nadjajo ondi le enega uradnikov dobiti. Tako se nam poroča, da je pred nekako tremi tedni prišel tak potepuh med dvanajsto in prvo uro popoldne v poslopje tukajšnjega c. kr. finančnega ravnateljstva, kjer je od ondi uradovajočega uradnika, ki ima nalogo čez poludne ondi ostati, s silo zahteval, naj mu dá toliko, da bo lahko pošteno kosil, kakor se to človeku spodobi! Uradnik je bil sam, služabnika blizo nobenega, toraj mu je moral željo spolniti, le da se ga je odkrižal. Včeraj popoldne videli smo z lastnimi očmi, kako je priklel postopač iz poslopja mestnega magistrata, kjer je beračil za miloščino, pa so ga menda zapodili. Ali ni to začetek anarhizma? Proč s takimi postopači, ki se dela izogibajo in le ob beračenji živeti hočejo. Dela je sedaj na ostajanje za vsacega in vsakemu stanu primerne. Kdor se ga ne poprime pristo-voljno, da se pošteno preživi, v posilno delav-nico z njim, za drugim tak človek tako ni, ker je pridnemu someščanu le v nadlogo in pokoro!

Na *Hrvaškem* pripravljajo se visokošolci na nekako ustajo. Izdali bodo v Starčevićanskem listu „Sloboda“ nekaj oglas na narod, kteremu se ponujajo za voditelje. Silno jezo imajo na Miškatičev in njegove pristaše, ktere v svojem že omenjenem oglasu grdo zmerjajo. Da še več, celo hišo mu hočejo podreti! Da se to ne bode zgodilo, skrbel bo ban, ki je že rektorju naročil, da naj mu imena dotičnih visokošolcev javi. Ako si vlada le ne bo zamogla drugače pomagati, zaprla bo univerzo, dijak pa, kar jih ni domačinov, domu spodila.

Predlog, ki so ga Lahi stravili v *tirolskem deželnem zboru* gledé razdelitve deželnega zbora tirolskega in naprave okrožnega zbora za laške Tirole, se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1. Da se za laške Tirole, kolikor obsega oddelek cesarskega namestništva v Tridentu, na podlagi državne postave od 5. marca 1862 ustanovi okrožni zbor, ki bode čuval nad potrebami ondašnjih občin;

2. da se določi število poslancev za ta okrožni zbor in njihova volitev po članu 19. omenjene postave;

3. da si voli okrožni zbor sam predsednika, kterega naj potem cesar potrdi in ravno tako svoj okrožni odbor, z ravno tistimi pravicami, kakor jih ima deželni odbor sam;

4. okrožnemu zboru naj se podredijo: a) vse občinske zadeve po občinski postavi in vsled člana 18. državne postave od 5. marca 1882. b) Poljedelstvo; c) zadeve spadajoče v poduk in prosveto;

so tam zloglasni ljudje. K najini sreči se pripelje popoldne z meksikanskim vlakom nek mojemu prijatelju znan gospod, kateri nas je peljal v koč, kjer smo dobili dobro postrežbo. Mož, ki nas je iz zadrege rešil, bil je g. T., nekdanji stotnik pod cesarjem Maksimilijanom v Meksiki. Mnogo zanimivega nama je vedel povedati, tako, da nam je čas kaj naglo prešel.

Druzega dne sva šla dalje proti Brenhamu. Vesel sem bil, da je šla dolga pot proti koncu. A človek nikoli ne vé, kaj ga čaka. Le še pol ure bi se bili imeli voziti, ko naenkrat začnó vozovi vlaka strašansko odskakovati. Skočim kviško in k oknu, da vidim, kaj je, ko vidim šipe pokati, potem pa je vse zginilo in ko sem se zopet zavedel, ležal sem pod kupom šare. Ves vlak se je bil zvrnil z visokega nasipa. Kak strašansk pad je bil, ako se pomisli, da je v tistem času vlak imel hitrost 30 angleških milj v 1 uri! Močno sem bil sicer poškodovan, a Bog me je obvaroval, da ni bilo hujše. Moral sem pa potem nekoliko časa ležati.

Toraj sem bil kaj neprijazno sprejet v novi domovini. Pa kaj se hoče? Enaki dogodjaji so tu na dnevnem redu, ter vsaki dan se čita o „recku“ (tukajšni terminus tehnicus za nesrečo na železnici) tu ali tam. Da bi se bil naš vlak le za trenotek kas-

neje zvrnil, bili bi vsi, kar nas je bilo na njem, poginili, ker par korakov dalje pričel se je visok most čez globoko močvirje. Bog nas je obvaroval, a dal nam je opomin, da moramo vsak čas biti pripravljeni, pred njega stopiti.

V Brenhamu sem le toliko časa ostal, da sem okrevl. Dobil sem namreč službo v Burtonu, dalje proti zapadu ležečem kraju. Nisem ravno boječ, a ko sem zopet sedel na brzovlak, ki je s strašansko hitrostjo meril divjino prostrane Amerike, mi je v začetku vendar-le nekoliko čudno bilo.

Zdaj sem tu v Burtonu že štiri tedne. Ne morem reči da se mi slabo godi. Nasprotno, boljše življenje imam, kot sem ga kedaj prej imel. Plače imam toliko, ko v Avstriji okrajni sodnik, a vse porabim, ker tu je življenje drago. Najmanjši denar, za kterega se tu lahko kaj kupi, je jeden „nikel“ (11½ kr.). Najcenejše smodka stane na pr. 11½ kr., flaška piva, komaj pol litra, 60 kr. itd. Zato se pa tudi tu toliko več zasluži in v par mesecih mislim, bodem tako daleč, da si bodem mogel vsaki mesec 50 do 60 gold. prihraniti.

Posla mi ne manjka. Vedno imam premnogo dela. Sicer pa je delo v teh vročih krajih silno težavno. Že začetkom maja šel je parkrat termometer do 34° Cels., zdaj pa je še hujše. Za ne-

navajenega, kot sem jaz, je to silno mučno. Kako željno včasí gledam v bližnji gozd, kako prijetno bi bilo tam v senco leči. Lepo je videti gozd od zunaj, a če se gre bliže, se vidi, da je polen močvirjev in gorjé temu, ki bi se tam vlegel; naš najhujši sovražnik biva tam — mrzlica, ktera nam že tako kot tako dosta posla daje. Kdor ni krepke narave, naj ne hodi sém. Kako rad sem se sprehajal po naših slovenskih gozdih; tu pa, ako pridem do gozda, naglo konja poženem v najhujši dir, da le kmalo pridem iz pogubonosne atmosfere.

Sicer je pa tu zemlja jako rodovitna. Poljski pridelki so bombaž, tabak, sladkor in turšica. Ko sem prišel 21. aprila v Houston, videl sem že čez en meter visoko turšico. Žal, da letos poljedelci tukaj skoro nič pridelali ne bodo. Strašanske nevihte, ktere so sredi maja razsajale, so skoraj vse pokončale. Pa kakšne so tukaj nevihte! Ko sem bil v Evropi, si nisem nikdar mislil, da morejo sploh take nevihte nastati. Pred tremi tedni smo imeli na pr. nevihto, ktera je osem ur trajala ter bila čez celi Teksas razprostrta. Grom in blisk v enomer, tako da je bila noč svitla kot beli dan. Vse nebo je bilo z ognjenimi kačami in iskrami pokrito. Pa lilo je in veter tako hud, da so kaplje čisto horizontalno letele. Jaz sem vedno mislil, da bode vsaki

d) javne zgradbe, dobrodelni in drugi zavodi, ki se izdržujejo edino le z sredstvi laških Tirolcev; e) opravištvost in oskrbnost lastnine iz deželne zaklade, kolikor ga na omenjene kraje pripada; f) letne proračune; g) določbo uradniških služeb in plač pri okrožnem odboru, ob enem imenovanju, disciplinarno pravo in vpokojevanje; h) razpis in pobiranje okrožnih doklad k direktnim davkom za nepokrite stroške;

5. proti ukrepom okrožnega zbora je ugovor na deželni zbor, kateremu pa ostanejo vse zadeve, ki se dotikajo splošnih in skupnih potreb, nedeljivih zalog in splošnih statutarov;

6. deželni odbor naj pripravi načrt postave na podlagi omenjenih točk, ki se bo postavil v bodočem deželnem boru na dnevni red. — Se li bode tirolskim Lahom tudi ta težnja uslišala ali ne, dá se komaj prerokovati; vendar pa štajarski Slovenci pozor! Kar se Lahom dovoli, se mora tudi vam. Ne odjenajte poprej, da se vam dovoli v Mariboru po tirolskem izgledu oddelek cesarskega namestništva, ki bo čuval vaše koristi po deželi. Ne odjenajte!

Vnanje države.

Kakor že znano iz telegrama, je na **Bolgarskem** ministru Cankovemu spodletelo in to se le tedaj, ko so se Trnovem poslanci zbrali. Poprej, takoj po dokončanih volitvah, niso vedeli, kje da je večina, kajti ondi se poslanci ne pečajo toliko s politiko, kakor pa pri nas in vsled tega marsikak poslanec ni vedel spada li k desnici ali k levisi glede svojega političnega prepričanja, ktero so mu še v prvem sobranju v Trnovem vlili v glavo in sree! Ko se je tako pokazalo, da je Cankovo ministerstvo v manjšini, se je mož odpovedal dostojanstvu bolgarskega ministra in — Karavelov je stopil na njegovo mesto. Ko so glasovali, dobil je kandidat radikalev Karavelov, ki so se s konservativci, (ki pa niso to, kar so pri nas konservativci) združili, 99 glasov; Cankov kandidat liberalcev ostal je pa z 66 glasovi v manjšini. Zdi se nam še potrebno opomniti, da se ondašnji liberalci držé načel, kakor jih imamo tukaj konservativci. Cankov se britko pritoži čez bolgarske narodne zastopnike in njihov politični nerazum, in pravi, da v Bolgariji poprej ne bo miru pravega parlamentarnega življenja, kakor še le takrat, kedar se bodo v sobranje pošiljali možje, ki imajo vsaj srednjo oliko in vsaj nekoliko razuma o politiki.

Na **ruskega cara** so nameravali v Varšavi, kamor je bil namenjen letos priti, umor. Več oseb, med temi nekaj častnikov in sodnikov je zaprtih, ker se jim je dokazala zarota na carovo življenje.

Po **Albaniji** skoraj ni dneva, da ne bi tekla kri v pogojih, ki jih imajo mohamedanci s kristjani. Posebno okoli skadarskega jezera, kjer so Albanci z Črnogorci mejaši, so medsebojna klanja jako pogosta. Take poboje jako pospešuje ondi še navadna krvna osveta. Če mi kdo danes koga mojih umori, imam jaz po nazorih ovih ljudi sveto nalogo morileca tako dolgo zasledovati, da ga dobim in umorim. Glava za glavo, zob za zob je neisprosljiva logika, ktere se ondi ljudje držé. Bližnji sorodnik od mene umorjenega morileca ima pa zopet nalogo mene preganjati in tako se veriga zapleta, da se sovraštvo enkrat pričeeto, nikdar več ali pa vsaj poprej ne polože, dokler ena ali pa obe sovražni si družini ne izmrjete.

Pohišna kupčija po **Rumuniji** se je prepo-vedala, in to je ondašnje žide smrtno zadelo. Zarad tega so se jeli seliti v Bolgarijo, Srbijo, premožniši pa celo v Ameriko neso svoj blagoslov ondašnjim še ne izsesanim rodovom. Več nego 760 židovskih družin je zapustilo v poslednjem času Rumunijo, kjer jim je do sedaj pšenica cvetela.

čas hišo, v kateri sam bivam, izpodneslo. Deset minut potem, ko se je nevihta pričela, ni bilo nobene ceste, nobenega pota več videti, na njihovem mestu valile so se globoke bobneče vodé. Grozno! Druzega dne so bile vse železnice v celi deželi vstavljene. Na pr. pri centralni železnici stala je voda tri čevlje nad tirom! Na mnogih krajih je veter ciklone (vrtinci) razdril hiše in druga poslopja. Burton je Bog ohranil pred tako nesrečo, akoravno je šla ciklone blizo mimo.

Burton je malo mestice; to se pravi, kar tu imenujemo mesto, ker ima samo tri sto prebivalcev. Vendar imamo več kupčije kot kako mesto v Evropi, ki šteje 10.000 prebivalcev. Namreč farmerji, kateri so po prairijah daleč okoli raztreseni, hodijo vsi sem kupovat, včas po trideset in več milj daleč. Cerkvá imamo tudi par, a žalibog nobene katoliške. Tu so sami metodisti, baptisti in Bog vé ktere sekte še. Amerikanci večinoma sami ne vedó, ktere vere so; zdaj hodijo v to, zdaj v ono cerkev, kakor se jim ravno zljubi. Mnogo jih je tudi, ki nikoli krčšeni niso bili. Toraj sem sam na-se navezan pri izpolnitvi verskih dolžnosti. Saj je to Bogu ravno tako ljubo, ko drugače ne morem. F. Š.

Nemški zdravnik **dr. Koch**, kterega je nemška država poslala na Francosko kolero študirat, prišel je zopet v Berlin, kjer bo poročal. Domu gredé moral se je na Švicarskem podvreči splošni postavi, ktera vsakega popotnika ob času kolere veže, da se dá prekaditi. Koch se je temu upiral, toda niso ga vprašali ali hočeš ali ne, moraš! „To je bedarija, ki nič ne hasne!“ vskliknil je dr. Koch ali vse eno moral je v dotično omaro stopiti. On, ki je bil edini v Evropi, ki je kajenje za neumnost proglasil, moral se je tudi sam prekaditi pustiti. Sicer pa „Germania“ opozorjuje, da se morajo poročila o dr. Kochovih izjavah gledé kolere jako pazljivo brati in ni treba vsega verovati, kajti pokazana so.

Brzjav je prinesel vest, da so se menda Nemci neki jeli pogajati z Danci zarad pridobitve **otokov v zahodni Indiji** (Ameriki), kakor so St. Croix, St. Thomas in St. Jean. Vest sama na sebi uradno ni še preklicana, zvedenci pa vendar-le trdijo, da je neresnična in to iz tega vzroka, ker se je Bismark sam nedavno izrazil, da bi Nemški prekmorska naselbinska politika nikakor ne vgajala, ako bi si morala ona z dragimi novci in z vojaki še le vtrditi stališče varnosti, kakor so to morali še le nedavno na omenjenih otocih storiti za lastni obstanek Danci, ki so se imeli boriti z vrodni samimi. Tudi bi se prej ko ne Bismark premislil h krati toliko denarja venkaj vreči za naselbinsko politiko kar na dveh krajih, kakor bi on to moral storiti, ako bi razun Afrike, kjer se je nedavno vtrdila nemška naselbina na zapadnih obalah afrikanških ob Atlantiku, tudi moral skrbeti za varnost svojih ljudi v Ameriki, ki bi bili od njega za celo širino atlantiškega morja oddaljeni, vrh tega pa še za diagonalo preko ravnika od povratnika divjega kozla do povratnika rakovega. Bismark se sicer prekmorski naselbini ne bo odrekel, kajti ona je za Nemčijo bolj kakor za vsako drugo državo potrebna razun Francoske in Angleške, toda, kakor moder politik, popred na enem mestu utrdil, potem še le poskušal bo na drugem.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 18. julija. (*K volitvam v Celjski okoličici*.) Ker župan Malle ni hotel sklicati nobene seje občinskega zastopa, da bi se računi pregledali in da se odstavita občinski pisar Hofman in sluga Tomažič, ki sta zarad ponarejanja volitvenih pooblastil v kazenski preiskavi, dasiravno so od župana odbor-niki to mnogokrat pismeno in ustmeno zahtevali; so se narodni odborniki v tej zadevi obrnili do sl. namestnije v Gradec. Danes, 17. julija, je dobil vsled te pritožbe župan Malle od namestnije ukaz, da mora v 3 dneh sklicati sejo, v kateri se ima sklepati o imenovanjih dveh važnih zadevah. Gotovo je toraj, da se bo pri tej seji vse sklenilo, kar je občini na blagor in da se v nove občinske volitve več ne bota vtikala tako važna faktorja, kakor sta občinski pisar in občinski sluga.

Iz Celovca, 17. julija. (*O volitvah*.) Čudno prikazen imamo tukaj na Koroškem. Nemškoliberalni listi napovedujejo v vsaki številki vojsko ministerstvu Taaffe-jemu, naš deželni predsednik baron Schmid pa se je nedavno izrazil, da je vlada z nemško-liberalnim koroškim deželnim zborom čisto zadovoljna. V tem duhu se uraduje tudi uradna „Celovčanka“. Liberalni listi naštevajo vladi vse njene grehe, „Celovčanka“ pa molči, ona nima nobene besede za brambo svoje krušne matere, vlade! Ali ni to čudna prikazen?

Slovenci bodo kandidirali v Velikovškem okraji Einšpielerja in Sajovica, v Celovškem okraji Stiha, v Beljaškem okraji barona Martinea, v Šmohorskem okraji Šnabelna. V Velikovškem okraji nemškutarji na vso moč rujejo proti g. Einšpielerju. „Bauernzeitung“ prinaša že dalje časa članke tudi v slovenskem jeziku (se vé da v strašni slovenščini!). Vendar je dosti upanja, da tam zmagamo z obema kandidatoma. Odločila bo Prevalska občina, ki ima 13 volilnih mož. Imamo tam sicer nekaj vnetih rodoljubov; to je pa tudi potrebno, ker tam so fužine, in fužinski uradniki so nam skor brez izjeme povsod protivni; od fužine pa je tudi mnogo slovenskih ljudi odvisnih, bodisi, da tam delajo, bodisi da kaj zaslužijo s prevožnjo, prodajo oglja itd. Prejšnjega župana Ehleitnerja, ki je bil nam Slovincem naklonjen, akoravno Nemec in sam fužinski uradnik, so fužinarji vrgli. V Velikovškem sodnijskem okraji so pa fužine na Lipici in grof Eggerjeva posestva, katerih oskrbnik je nemško-liberalni matador Hillinger. Ta ima spet župane v Grebinji, v Vovbrah in na Rudi na svoji vrvici. Najhujši agitator je pa rudarski uradnik Rieger, v Možici, ki leta po celi deželi (kar je

slovenske!) in snuje „ortsgruppen des deutschen schulvereins“. Tako bo najbrž tudi Možica za nas zgubljena. V Kapli, na Jezeru, v Črni, v Klobosnici, v Škocijanu, v St. Vidu, v Galiciji, v Libeličah, v Blatu, v Kotljah, v Tinjah in v Dijekšah pa menda dobro stoji. Naša vrla slovenska duhovščina je voditeljica zapuščenemu narodu, kateri se vsled „Mira“ vedno bolj zbujajo in zaveda.

Tudi v drugih okrajih so duhovniki naša največja moč in podpora, nekteri se celo ne vstrašijo daljnih potov. Rad bi naznanil imena takih zasluženih mož, vendar si ne upam, ker bi jih potem naši fanatični nasprotniki celo leto zasramovali po svojih listih. V Beljaškem okraji ne stoji slabo in je upanje, da zmagamo v zvezi z nemškimi konservativci. Nemci so postavili svojega kandidata, naš je pa baron Martinec, rodom Nemec iz Gorenje Avstrije, pa konservativen in Slovanom pravičen. Ako bo delal v tem duhu, kakor štajarski Miha Herman, potem smemo pač zadovoljni biti! Dosedanji poslanec, dekan Neste v Beljaku, nikdar ni besedice črnil za Slovence, akoravno je to poprej obljubil. Zato pa tudi ni čuti nobenega glasu, ki bi ga še priporočal. Ako zmagamo v Velikoveu in Beljaku, potem imamo tri poslance, in s tem napredkom od 1 na 3 smemo za zdaj zadovoljen biti.

V Celovškem okraji dela ves nemški generalštab proti nam. Okoli 70 mogotcev, samih grajščakov, fabrikantov in županov sedi v njihovem volilnem odboru za Celovski okraj! Največa nesreča je pa to, da v čisto nemškem Tržkem (Feldkirchen) okraji, ki voli v Celoveu s Celovskim in Borovskim sod. okrajem, ter šteje blizo 20.000 duš in 42 volilnih mož, ni nič konservativnih mož, nemška duhovščina je liberalcem polje popolno prepustila. Zato je malo upanja do resnega kompromisa. Naša stranka bo sicer, ako bo količkaj kazalo, postavila poleg Slovence Stiha še konservativnega Nemca Rupperja; ali bota pa iz nemških krajev kaj glasov dobila, to je zelo dvomljivo. Slovenski sodnijski okraj Barovlje šteje le nekaj nad 9000 duš, toraj malo odloči. Celovski sodnijski okraj, ki šteje 30.000 duš, je sicer večinoma slovensk (pri zadnjem številjenju so našli 17.000 Slovencev in 13.000 Nemcev), vendar je tukaj nemškutarija doma; šole so trdo nemške tudi za slovenske otroke. Mislite si nemškutarijo v Mariborski okolici podvojeno ali potrojeno, potem imate nekaj podobe Celovške okolice. Vendar imamo dosti upanja, da bomo tudi iz tega kraja nekaj glasov dobili. Župani in velikaši so sicer vsi nemčurji, pa med prostim, manj pokvarjenim ljudstvom se že precej giblje, od kar „Mir“ prebirajo.

Kar se tiče Šmohorskega volilnega okraja, je nekaj zavednih rodoljubov le v Kanalski dolini (v Žabnicah in Ukvah), na Zili pa slovenščina spi, skoraj sem hotel reči, da — umira. Od Šmohora do Vrat in Podkloštra vse mrgoli zagrizenih nemčurjev; šole so vse ponemčene; rodoljubov je pa po celi dolgi dolini tako malo, kakor zvezd na nebu, dokler še večerno solnce ni šlo v zaton. Čudno je to, da toliko pritiska ni našlo še protitiska, da lepi, ponosni Zilanski rod ne more roditi moža, ki bi se v bran postavil nemškemu — šomastru!

Kako naše šance v Šmohorskem okraji stojé, zamorete iz rečenega posneti. Kandidata je pa vendar treba postaviti, da vsaj pokažemo, da smo še tukaj. Nemško-konservativni kandidat Waldner je priljubljen pri kmetih, morda bo ta nekaj nemških glasov prinesel našemu slovenskemu Šnabelnu! (Kočanski sodnijski okraj je namreč ves nemšk, Šmohorski in Trbiški na pol, le Podklosterski je ves slovenski — aber fraget nur nicht wie!

Iz tega poročila zamorete že sklepati, kak bo izid naših volitev. Pristaviti moram še, da nemški konservativci skor nič ne delajo, ali pa delajo tako na tihem, da se nič ne vidi in nesliši. Vsi se hudujemo nad takim lenuhovanjem!

Domače novice.

(*Nadvojvoda Albrecht*) ki sedaj po Slov. Štajarji pregleduje vojake, prišel bo v ponedeljek v Ljubljano, kjer bo v torek zjutraj pregledoval vojake tukajšnje posadke.

(*Visoki dar*.) Ces. visokost, nadvojvoda Sigismund, je novi cerkvi presv. Jezusovega Sreca velikodušno podaril 50 gold.

(Tri dni) delajo se že priprave za jutrajšnji večer v Ljubljanski čitalnici. Po taistih soditi vtegne zabava jako izborna biti.

(Godba v „Zvezdi“) bo jutri ob poludne, če bo vreme zato, po sledečem sporedu. 1. Koračnica, 2. Ouvertura iz „Tannhäuser“ — Suppéjeva. 3. „Die Welle“, valček Metrajev. 4. Donizettijeva „Arie“ iz opere „Don Sebastiano“. 5. „Dijak-prosjak“, kadrija Straussova. 6. „Frisch heran“, brza polka Straussova.

(Poprejšnji poštni vrednostni papirji) in znamke (marke) sprejemajo se v zameno do 1. oktobra l. l. pri vseh poštah. Pozneje se ne bodo nič več jemali v zameno.

(Dve vojaški godbi) svirali boste jutri popoldne v Postojnski jami, kjer bodo zopet napravili velikansko slovesnost ob 4. uri popoldne. Jama bo razsvitljena s svečami in z elektriko. Slovesnost se bo napravila na čast ondi pri vojaških vajah zbranim častnikom pešpolkov št. 61 in 62. Znana Dunajska firma Schröckl vpeljala bo slavnostni vlak iz Dunaja v Postojno. Vstopnina velja za osebo 1 gld. 50 kr. Ker je čas ugoden in vročina neznosna, podal se bo marsikdo hladit se v podzemeljski hram, ki hrani tolika čuda božje vseumogočnosti.

(Iz Šem-Petra) ob južni železnici se nam poroča, da je 17. t. m. ponoči na železnici Reški ne daleč od Šem-Peterskega kolodvora brzovlak v svojem naglem teku povozil nekega delavca z imenom Jože Alič iz Sežane. Pripeljal se je Alič po železnici v Šem-Peter z dvema tovarišema iskat dela. Navlašče ali po naključju se loči od tovarišev, ki sta v krčmi pila, zaide na tir, kjer ga zgrabi lokomotiva. Grozno je bil razmesarjen. Obe nogi mu je odtrgalo in tudi drugod je bil ves v ranah. V naglici je bil previden in je precej na to umrl. Vojaske zdravniki so ga brž pregledali, pa videli, da je ni zanj nobene pomoči, ker mu je vsa kri otekla. — Tudi dva vojaka topničarja sta pri menevrih padla s konj in se nekoliko ranila. — Vročina nestrpeljiva. Toplomer v senci 22° R. *)

(Letno poročilo) čveterorazredne deške ljudske šole v Rudolfovem 1884. leta obsega odlomek iz šolske kronike, šolske dobrotnike, učiteljstvo, skupni pregled učencev, uvrstitev učencev po zasluženju in naznanilo. Učitelj je imela ljudska šola štiri in jednega kateheta vse iz reda sv. Frančiška. Učencev bilo je konec leta v I. razredu 38; v II. 44; v III. 46; v IV. 48; skupaj 176. Čudno je, da je bilo konec leta razun tretjega razreda povsod drugod več učencev, kakor v začetku in sicer v prvem razredu eden, v drugem in v četrtem po trije. V tretjem razredu si je število enako ostalo. Uvrstitev po zasluženju nam podaja v četrtem razredu 11 učencev s prvim redom z odliko, 24 prvim redom in 9 pa z dvojko. V tretjem razredu ima jih 14 enojko z odliko, 18 enojko in 13 dvojko. V drugem razredu je 9 odličnjakov, 19 enojk in 13 dvojok. Prvi razred ima 10 odličnih enojk, 22 enojk in 6 dvojok. Da ima šola v skupnem pregledu konec leta več učencev kakor v začetku ima svoj izvor v premembni številki v nastavku; stati bi morale one na koncu leta za začetek in zopet narobe. Šolsko naznanilo poroča začetek novega šolskega leta v 16. dan septembra 1884. Vpisovanje vršilo se bo 14. in 15. septembra od 8.—12. dopoldne in od 2.—4. ure popoldne.

(Vtonil je) v Trstu 18letni kupčijski pomočnik Peter Cigoj v vojaški kopeli v morji. Nesrečnež podal se je plavanja neveselje predrzno v oddelek za plavače, kjer mu je takoj tal pod nogami zmanjkalo. V smrtnih težavah oklene se bližnjega plavalca in h krati sta se oba skrila pod vodo. Vojak ondi v obližji stoječ ju videti, plane z obleko in orožjem za njima, ter se mu posreči plavalca rešiti. Pomočnik je pa vtonil.

(Zoper steklino.) „Laib. Ztg.“ pripoveduje o nekem pastirji na Hrvaškem v Bukovcu, ki ima skrivnostno zdravilo zoper steklino. Mož je že mnogo ljudi srečno ozdravil, ki so bili po steklih psih ogriženi in ima od vlade vsled tega dovoljenje. Piše se za Nemčija. Naj bi si ga naši čitatelji za vsak slučaj, kedar bi koga stekel pes popadel, zapomnili.

(Popravek.) V „opisu Krškega okrajnega glavarstva“ (podlistek) naj se bere mesto „od dveh starin“ „od vseh starin“ in mesto „Dobrovec“ mora biti „Dobovec“.

*) Toraj je v Ljubljani vročina še dosti hujša, ker je včeraj ob 1/2 6. uri popoldne toplomer v senci 27° R. kazal.

Vredn.

Razne reči.

— V Gradcu umrl je, vsled poročila „Tr. Tagblatt“, v hotelu „zu den drei Raben“ nek tjakaj pribegli Francoz za kolero. V 12 urah je bil živ in mrtev. Ljudstvo je silno razburjeno; Graški časniki o tem molče.

— Tudi na Dunaji je tako silna vročina, da ljudje mrjō vsled zavretja krvi (Sonnenstich.) Več jih je popadalo kar po cestah na tla, ter so takoj mrtvi bili.

— O trpljenji naše mornarice ob priliki njenih velikih vajaških vaj, prihaja iz merodajnih krogov kritika, ki je tako pravična in resnična, da je boljše pisati nikdo ne more. Častništvo in moštvo je od 3 zjutraj pa do poznega večera na ladijah zarečim solnčnim žarkom redno izpostavljeno, terpe pa toliko, da več ne morejo in zvečer trudni vsak svoj kotič poiščejo, kjer si odpočijejo od težav minulega dne in se zopet pripravljajo za one bodočega; vrh tega pa še silna vročina sparjena z oljnatim soparom, ki se iz kolosalnih parnih strojev dviguje, gotovo prav nič ne pripomore k okrepčanju. Vse to trpljenje, ki sedaj že 8 tednov traja, ponavljalo se bode od sedaj leto za leto, in nam bo nadomestilo nekako število bojnih ladij, za katere smo bornej, kakor druge države. Da se pa le samo na osobno spretnost in sposobnost ne bo zanašati, temveč, da bo treba vrh tega tudi na spodoben in primeren način mornarico samo popolniti, je samo po sebi umljivo, kajti ljudje se tudi prej obrabijo, kakor pa tvarina, se toraj ne sme vse le na njihove ramena naložiti.

Telegrami.

Dunaj, 19. julija. „Wr. Ztg.“ razglasa postavo o službovanji mladostnih pomagačev, o pospeševanju rudarstva, o stavbi na vodi in o odpeljavi škodljivih hudournikov.

Brno, 19. julija. Verifikacijski odsek sklenil je po daljšem posvetovanji predlagati, da se volitvi gr. Schönborn-a in poslanca Nossek-a zavrzete. Vladni zastopnik je priznal, da pritiska od zgoraj, o katerem trdijo liberalci, na državne služabnike ni bilo, ter so vsi lahko po svojem prepričanju volili.

Marseille, 19. julija. Včeraj je tukaj 24, v Toulonu pa 16 ljudi za kolero umrlo.

Marseille, 18. julija. Vse notranje ulice in gosposki deli mesta so napolnjeni z bolniki za kolero. Strah in groza sta silno velika. Kolera napadla je tudi avstrijsko kupčijsko ladijo iz Lošinja doma, ki je pred petimi dnevi Marseille zapustila. Ladija se je vrnila v Marseille. Mladič na ladiji Nikola Haračič je umrl, mornarji so pa bolni.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

19. julija.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 55 kr.
Sreberna	81 „ 55 „
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	103 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 85 „
Akcije avstr.-ogerske banke	855 „ — „
Kreditne akcije	160 gld. 301 „ 70 „
London	121 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 77 „
Francoski napoleond.	9 „ 67 1/2 „
Nemške marke	59 „ 55 „

Od 18. julija.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 05 kr.
„ „ 4%	91 „ 40 „
„ papirna renta 5%	88 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 108 „ 50 „
„ Länderbanks	101 „ 10 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	532 „ — „
„ državne železnice	318 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	215 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ 25 „
4% „ „ 1860	500 „ 135 „ 25 „
Državne „ srečke iz l. 1854	100 „ 168 „ 75 „
„ „ „ 1864	50 „ 168 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ — „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

Tuji.

17. julija.

Pri **Malič**: Schweiger, Reichhold in Klement, trgovci, z Dunaja. — Anton Feichtner, e. k. živinozdravnik, iz Dun. Novomesta. — Ferd. Tassami, grajščak, z družino, iz Trsta. — Vit. Milella, trgovec, z družino, iz Trsta. — Janez Schuster, iz Trsta. — E. Pavacini, zasebnik, iz Trsta. — J. pl. Clotta, zasebnik, iz Reke. — Rudolf Diessi, e. k. voj. vradnik, iz Pulja. — Jurij Ribič, mesar, iz Vrhnike.

Pri **Stonu**: Dr. Gustav Groseh, gimn. ravnatelj, iz Nordhausena. — M. Kogovšek, zasebnik, z Dunaja. — Dr. Fr. Hočevar, e. k. profesor, iz Innsbrucka. — Dr. Escher, e. k. profesor, iz Trsta. — Josipina Palla, zasebnica, iz Gorice. — Ferdinand Kogej, župnik, iz Zg. Tuhinja.

Pri **Tavčarji**: Vitez Alojzij Six, e. k. polkovnik, s so-progo, z Dunaja. — Reuter, zasebnik, iz Trsta. — Ernst Rupnik, iz Trsta. — Nussa, lesni trgovec, iz Trsta. — Anton Moravich, zasebnik, iz Reke. — Janez Skuhala, profesor, iz Maribora. — M. Miklavčič, župnik, od Sv. Križa.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Frane Jahn, pianist, z Dunaja. — Janez Endres, pevec, z Dunaja.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

(10) **Oroslavu Dolencu,**

svečarji v Ljubljani.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srea, zaba-sanje, gliste, bolezni na vrani-ci, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozar-jamo, da se tiste istinite Ma-rijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper pro-tin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim zna-menjem; 1 stekl. 50 kr.

Schützmarke.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naro-čim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popol-nim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev pro-tinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bol-niku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpripraviššo zahvalo, zvsem spoštova-njem udani

Franc Jug,

(17) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja
na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.